

กำหนดการสอบคุณสมบัติ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม

เรื่อง : อำนวยการและกลไกการตรวจสอบ; ศึกษารณีการควบคุมโรครระบาด

คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้สอบ	กรรมการสอบ	วันเวลา
พ.อ.วุฒิชัย ประทุมวัลย์	1. พล.อ.กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ ประธาน 2. ศ.ณรงค์ ใจหาญ กรรมการ 3. ศ.ดร.คณพล จันทร์หอม กรรมการ 4. ศ.ดร.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช กรรมการ 5. รศ.ดร.ปกป้อง ศรีสนิท กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา	วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 17.00 น. ทางออนไลน์ระบบ Webex

หมายเหตุ : ผู้สนใจเข้าร่วมรับฟังแจ้งความประสงค์ได้ที่ Email : dja@tu.ac.th

บทคัดย่อ :

หลักสากลยอมรับให้รัฐใช้อำนาจในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินได้เมื่อรัฐตกอยู่ในวิกฤตและมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องรักษาเสถียรภาพของรัฐการใช้อำนาจรัฐในสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อทำสภาวะยกเว้นเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมายนั้นจะต้องอยู่ในการควบคุมและตรวจสอบได้อย่างไรก็ตามการป้องกันโรคระบาดครั้งใหญ่ภายใต้การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่ผ่านมานั้นไม่มีกระบวนการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างโปร่งใสเพราะการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินโดยปราศจากการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเท่ากับเป็นการยินยอมให้มีการใช้อำนาจตามอำเภอใจ และอาจทำให้เกิดการละเมิดหลักสิทธิมนุษยชนของประชาชนได้

จากการศึกษาพบว่าการใช้สถานการณ์ฉุกเฉินในสถานการณ์โรคระบาดนั้นมีโอกาสที่มาตรการของรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐจะไปละเมิดสิทธิเสรีภาพและสร้างความไม่ยุติธรรมให้เกิดขึ้นได้จึงต้องจำเป็นและต้องมีการควบคุมตรวจสอบเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนโดยกำหนดให้มีการแบ่งระดับการบังคับใช้ กฎหมายตามความรุนแรงของเหตุการณ์โดยมีการตรวจสอบก่อนการตรวจสอบระหว่างและการตรวจสอบหลังการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและมีการรับฟังความเห็นของประชาชนตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมนั้นเพื่อให้เกิดความคุ้มครองประชาชนในห้วงเวลาที่มีการบังคับใช้กฎหมายพิเศษถือเป็นการ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามารับรู้ และมีส่วนร่วมในทางการเมืองเพื่อที่จะปรับตัว และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ฉุกเฉิน

คำสำคัญ : สถานการณ์ฉุกเฉิน, สภาวะยกเว้น, อำนาจรัฐ, โรคระบาด

International principles allow the state to use the power to declare a state of emergency when the state is in crisis and there is an urgent need to preserve state stability. The use of state power in emergency situations to create a legitimate state of exception must be controllable and auditable. However, to prevent a major epidemic under the past emergency declaration has no process to control and audit the use of state power in a transparent manner as declaring state of emergency without auditing the use of state power is equivalent to allowing arbitrary power, which may cause human rights violations.

The study shows that declaring a state of emergency during an epidemic has the chance of certain state measures and state officials violating people's rights and freedoms and creating injustice. Therefore, control and audit is necessary in order to be in compliance with human rights principles by stipulating division of law enforcement levels according to the severity of the event with an audit process before, during and after emergency declaration by allowing the public to participate in auditing the exercise of state power, and organizing public hearing in compliance with the principles of participatory democracy to ensure public protection during the period when special laws are being enforced. This provides an opportunity for the public to access information and participate in politics, which will allow them to adapt and support problem solving in emergency situations.

Keywords: Emergency Situation, State of Exception, State Power, Epidemic